

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

A.M. Negash (GroenLinks-PvdA)
(d.d. 22 januari 2024)

Nummer
4044

Onderwerp
Illegale Bouwwerkzaamheden en Handhaving Stikstofwet Binnenhof

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Milieuorganisatie Mobilisation for the Environment (MOB) sleept de provincie voor de rechter omdat volgens MOB stikstofuitstoot plaatsvindt bij de renovatie van het Binnenhof in Den Haag, een vergunning hiervoor ontbreekt en er niet wordt gehandhaafd. De ernst van de situatie en de mogelijke impact op de werkzaamheden van het Binnenhof, dat als centrum van de democratische rechtsstaat geldt, vragen om verduidelijking van het provinciebestuur. Namens GroenLinks-PvdA dien ik daarom deze schriftelijke vragen in.¹

- 1. Kan het college bevestigen dat de provincie Zuid-Holland de overtreding van de stikstofwetgeving bij de renovatie van het Binnenhof erkent? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) is gemandateerd voor toezicht en handhaving op grond van de Wet natuurbescherming, die sinds 1 januari 2024 is opgenomen in de omgevingswet. OZHZ heeft geconstateerd dat de werkzaamheden aan het Binnenhof gestart zijn zonder natuurvergunning vanwege de bouwvrijstelling voor stikstofemissies waar door er dus geen vergunning nodig was.

Na de uitspraak van de Raad van State verviel de bouwvrijstelling en was er voor de renovatie van het Binnenhof een natuurvergunning nodig. OZHZ heeft na de uitspraak over de bouwvrijstelling geconstateerd dat het Binnenhof in overtreding is en heeft dat aan het Rijksvastgoedbedrijf medegedeeld in een waarschuwingsbrief. Inmiddels is er op 24 januari 2024 voor het gehele renovatieproject een vergunning verleend.

- 2. Wat is de reden achter de beslissing om slechts een waarschuwing te geven in plaats van passende handhavingsmaatregelen te treffen?*

Antwoord

Na het constateren van een tekortkoming is het bevoegd gezag verplicht een afweging te maken over welke handhavingsmaatregel passend geacht moet worden. OZHZ hanteert daarbij de Landelijke Handhavingsstrategie.

¹ [Milieuorganisatie stapt naar de rechter om renovatie Binnenhof te stoppen \(nos.nl\)](#)

De werkzaamheden betroffen nog slechts voorbereidende werkzaamheden met minimale deposities, waarvan uit het controleonderzoek van OZHZ bleek dat op voorhand negatieve gevolgen voor de natuur uitgesloten konden worden.

Het Rijksvastgoedbedrijf kon niet verweten worden dat men de werkzaamheden gestart was, aangezien uitgegaan mocht worden van de toen vigerende bouwvrijstelling. Het Rijksvastgoedbedrijf heeft direct getracht alle stikstof emitterende werk- en voertuigen te vervangen door emissieloze varianten en stelde zich coöperatief op. Het per direct stilleggen van de werkzaamheden zou onevenredig zijn.

Dit overwegende en met toepassing van de Landelijke Handhavingsstrategie, is door OZHZ geconcludeerd dat het geven van een formele waarschuwing een passende handhavingsmaatregel is.

3. *Indien er geen passendere handhavingsmaatregelen worden genomen, kan het college uitleggen waarom niet en hoe deze benadering in lijn is met het streven naar naleving van de stikstofregels?*

Antwoord

Zie de beantwoording van vraag 2.

4. *Waarom heeft het besluit op het handhavingsverzoek van MOB pas na enkele maanden plaatsgevonden, en het besluit op bezwaar nog eens enkele maanden later?²*

Antwoord

Het onderzoek op basis van het handhavingsverzoek is zorgvuldig, volledig en gedegen uitgevoerd door OZHZ. Het berekenen van mogelijke gevolgen van stikstofdepositie bij een bouwproject dat reeds enkele maanden gestart is, vraagt om nieuwe en specifieke berekeningen. Daarnaast was er de jaarlijkse AERIUS actualisatie, waardoor berekeningen opnieuw uitgevoerd dienden te worden.

5. *Is er een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd door de provincie naar de illegale werkzaamheden, of is het besluit gebaseerd op gegevens van het Rijksvastgoedbedrijf? Zo ja, wat waren de uitkomsten van dit onderzoek? Zo nee, waarom is er geen onafhankelijk onderzoek uitgevoerd?*

Antwoord

OZHZ is onafhankelijk en heeft de situatie getoetst aan de geldende wet- en regelgeving. OZHZ heeft de onderzoek conclusies gebaseerd op eigen constatering na inspectiebezoeken, op door het Rijksvastgoedbedrijf aangeleverde gegevens en op grond van door onafhankelijke ecologische onderzoeksbureaus opgestelde rapporten.

6. *Klopt het dat het rijk een voorkeursbehandeling krijgt en dat er nu met spoed een vergunningstraject wordt doorlopen nadat de illegale werkzaamheden zijn gestart? Indien deze versnelde procedure wordt gevolgd, kan het college uitleggen hoe dit binnen de wettelijke kaders past en waarom er niet is gewacht op de benodigde vergunning voor aanvang van de werkzaamheden? Zou dit niet een mooie gelegenheid zijn om het rijk zelf de gevolgen te laten ervaren van het feit dat zij al die jaren het stikstofprobleem niet heeft opgelost?*

Antwoord

Nee, bij vergunningverlening, toezicht en handhaving is het standaardprocedure om een overtreding op te laten heffen door alsnog een vergunning aan te vragen, mits het uiteraard om een vergunbare activiteit gaat.

² [Stichting Mobilisation - MOB naar de rechter om stillegging illegale bouw Binnenhof](#)

7. *Wordt de stikstofschade in de nabije natuur, met name in de duingebieden Meijndel en Westduinpark, gecompenseerd? Zo ja, hoe dan? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Bij het onderzoek van OZHZ is geconstateerd dat bij de voorbereidende werkzaamheden minimale deposities zijn opgetreden. Daarvan heeft een onafhankelijk ecologisch onderzoeksbureau voorafgaand aan de start van de werkzaamheden geconcludeerd dat deze deposities niet tot significante gevolgen voor de natuur kunnen leiden.

8. *Is de provincie het met ons eens dat de wet voor iedereen geldt en dat prominente locaties of partijen, zoals het Binnenhof en het rijk, geen voorkeursbehandeling zouden moeten krijgen?*

Antwoord

Ja, dit zijn wij met u eens.

Den Haag, 5 maart 2024

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA drs. J. Smit